

PONEDELJEK, 4. 5. 2020

Pozdravljeni, učenci!

Pa smo spet nazaj! Upam, da ste se dobro odpočili in si nabrali moči za dokončanje šolskega leta! Pred nami je namreč samo še slabih 8 tednov.

DRU	Rimljani v naših krajih
DRU	Rimljani v naših krajih
ŠPO	Kviz - Teki
MAT	Množenje in deljenje z 10, s 100 in 1000 - ponovitev
TJA	Utrjevanje in poglobljanje znanja
SLJ	Samostalnik - utrjevanje

DRU: Rimljani v naših krajih (2uri)

Pred skoraj 2000 leti so naše ozemlje osvojili Rimljani. Našemu ozemlju so vladali skoraj 500 let. Temu času pravimo STARI VEK.

Rimljani so v naše kraje prinesli svoje navade in način življenja. Najprej so prišli vojaki. Ti so prebivali v vojaških taborih. To so bila precej velika naselja pravokotne oblike. Za vojaki so prišli trgovci in gradbeniki. Tako so se iz nekaterih vojaških taborov pozneje razvila mesta.

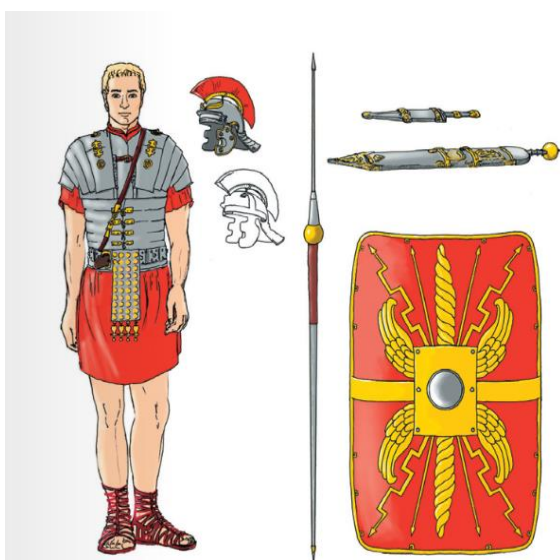
Večja rimska mesta na naših tleh so bila Emona (Ljubljana), Celeia (Celje), Poetovio (Ptuj), Nevioudunum (Drnovo pri Krškem) in druga.

Rimljani so bili mojstri v gradnji cest, vodovodov, večnadstropnih hiš in palač. Ceste so gradili podobno kot danes, le da niso bile asfaltirane. Najprej so s kamenjem utrdili podlago, nanjo položili več plasti gramoza, na to pa še obdelane kamne. Ob cestah so bili odtočni kanali, da jih ni uničilo deževje. Razdalje so označevali posebni kamni, miljniki.

Dobre ceste so potrebovali predvsem trgovci. Ti so prek naših krajev daleč s severa uvažali dragoceni jantar, z vzhoda pa živino. To blago je potovalo v Rim. V naše kraje so trgovci prinašali vino in dragocenosti. Vino so vozili celo iz severne Afrike.

Ceste so služile tudi poštni službi in vojski. Rimljani so imeli mogočno vojsko. Običajni rimski vojak – legionar – je bil pešec. Njegova oprava je tehtala okrog 30 kilogramov. Pred sovražnikom so ga ščitili bronast oklep, ščit in kovinska čelada na glavi. Nosil je težko železno kopje, meč in bodalo. Vojaška služba je trajala 20 let.

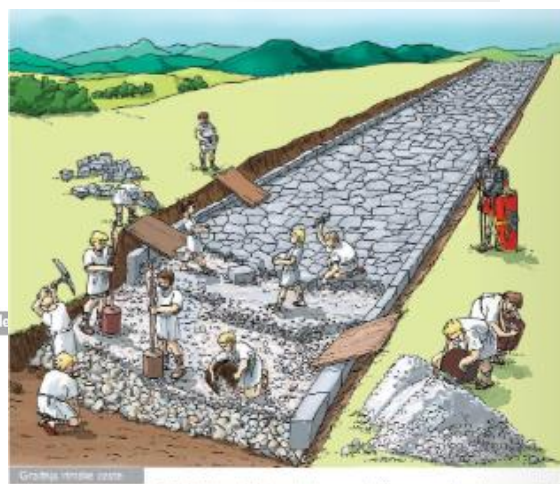

Rimski vojak – leg

VEŠ VEM

Šolarji so v rimskih šolah pisali na povoščene tablice. Te so izdelali tako, da so leseno deščico oblepili z letvicami. Nato so v vroči vodi stopili vosek in ga nanесли na tablico. Po ohlajenem vosku so pisali s kovinskim pisalom.

Gradnja rimske ceste

V vseh deželah, ki so jih Rimljani osvojili, so uvajali latinski jezik. Še danes uporabljamo nekatere besede, ki so se razvile iz latinščine (na primer denar: denarius – rimski srebrni novc). Od Rimljanov smo prevzeli tudi rimske številke.

Zapis v zvezek:

Rimljani v naših krajih

Našemu ozemlju so zavladali pred približno 2000 leti. Vladali so okrog 500 let. Temu obdobju pravimo **STARI VEK**.

Slovensko ozemlje je bilo za rimsko državo pomembno, saj so čez njo potekale pomembne prometne poti, ki so povezovala Italijo (Rim) z Vzhodom.

Zapustili so veliko sledi svoje kulture. Zgradili so **tlakovane ceste** in **prva mesta**. Dobre ceste so potrebovali trgovci, ki so preko naših krajev iz severa uvažali dragoceni **jantar**, z vzhoda pa živino. Imeli so dobro organizirano vojsko – **legionarji**.

Rimska država (Rimski imperij) je bila zelo velika, saj se je raztezala prek velikega dela Evrope, prek severne Afrike in zahodne Azije.

Na naših tleh so Rimljani ustanovili več mest:

NAUPORTUS – Vrhnika

EMONA – Ljubljana

ATRANS - Trojane

CELEIA – Celje

POETOVIA – Ptuj

NEVIODUNUM – Drnovo pri Krškem

Zanimivosti:

- **LEGENDA O NASTANKU RIMA**

Brata dvojčka, Romula in Rema, je dal njun stric, ki se je bal za prestol, v košari vreči v naraslo reko Tiberu. Ko je voda upadla je naplavila košaro pod sedmimi griči, kjer ju je našla volkulja in skrbela zanju ter ju celo hranila s svojim mlekom, dokler ju niso našli pastirji, pri katerih sta potem odrasla. Kasneje sta sezidala mesto tam, kjer ju je našla volkulja, vendar sta se pri izbiri imena zanj sprla. Romul je zaradi tega brata celo ubil in sam postal kralj mesta, ki se po njem imenuje Roma (Rim).

- <https://youtu.be/b9bcohqsTGk>

Filmček o Rimskem imperiju. Je v angleščini, vendar ga boste nekateri razumeli, za ostale pa kratek povzetek: V začetku govori o zgoraj predstavljeni legendi. Nato pove, da je v resnici Rim v Italiji nastal z združitvijo več vasi. Najprej je bil monarhija (kraljevina, ki so ji vladali kralji), nato pa republika, kjer o pomembnih stvareh odločajo politiki. Republika je bila več stoletij, dokler ni pred 2000 leti spet postala imperij (cesarstvo), kjer je vsa oblast v rokah cesarja. Zemljevid prikaže, katere vse dežele so osvojili.

Kako so živeli? Ljudje so bili razdeljeni v tri sloje: **patriciji** so bili bogati, politiki, vojskovodje, v rokah so imeli oblast; **plebejci** so bili kmetovalci, delavci; najnižje pa so bili **sužnji**, največkrat vojni ujetniki, brez pravic, ki so jih lahko tudi prodajali. Za Rimljane je bilo vojskovanje zelo pomembno, Njihova vojska je bila številčna, vojaki pa neustrašni legionarji, ki so osvojili celo Sredozemlje. Rimljani so bili odlični gradbeniki, ki so gradili urejena mesta, akvadukte (vodovode - na vrhu njih je žleb, po katerem je tekla voda v mesta), mogočne mostove, stadione, gledališča, kopališča, **šole**, tlakovane ceste. Propad Rimskega cesarstva se je pričel v 5. stoletju, ko so Rim napadli Germani (Nemci).

ŠPO: Kviz

Pozdravljeni!

Sledite povezavi in se preizkusite v poznavanju tekov:

[TEKI](#)

učitelj Gorazd

MAT: Množenje in deljenje z 10, s 100 in 1000

Ponovite način množenja in deljenja z desetiškimi števili (U/82, zvezek)

Rešite naloge v DZ, stran 34 – 1, 2, 3, 4
stran 35 – 5, 6, 7, 8

Rešitve preverite samostojno.

TJA: Utrjevanje in poglobljanje znanja

Dragi učenci,

upam, da ste lepo preživeli počitniške dni. V zadnjem delu leta bomo še naprej po spletu obravnavali učno snov, poleg tega pa boste morali pridobiti vsaj eno oceno.

Preverjanje znanja vam je šlo dobro, zato boste na takšen način naslednji teden, **v ponedeljek, 11. 5.**, opravili **pisni preizkus znanja**, ki ga bom ocenila. Pisali bomo snov 4. in 5. enote v učbeniku. Če kdo zaradi tehničnih ali kakšnih drugih ovir ne bo mogel rešiti testa, bo naknadno ustno vprašan. Vprašani boste tudi tisti, ki boste med oceno.

Danes bomo začeli s ponavljanjem prejšnje snovi:

→ Poglej si slike in odgovori na vprašanja. Prva dva primera imaš že narejena, pri ostalih pa moraš dopolniti odgovor, pri zadnjih primerih pa tudi vprašanje. Pazi na uporabo IS/ARE in THIS/THESE, ki je odvisna od tega, če je predmet v ednini ali množini. Povedi zapiši v zvezek.

MARK

SUSAN

1. Whose are these glasses? They're Mark's.
2. Whose is this doll? It's Susan's.
3. Whose is this cat? _____.
4. Whose is this dress? _____.
5. Whose are these books? _____.
6. Whose are these apples? _____.
7. Whose is _____ ? _____.
8. Whose _____ ? _____.
9. _____ ? _____.
10. _____ ? _____.

→ Tako! S 5. enoto smo zaključili in danes začnemo s 6. enoto v učbeniku. Odprite **učbenik na strani 70** in si oglejte sliko balona ter besede zraven. Ti je kaj znano? Seveda ti je! Vse besede že poznaš, a ne? Dele telesa smo se naučili že na začetku leta, zato boste danes samo ponovili dele telesa na obrazu.

→ V e-učbeniku poslušaj besede in ponovi za posnetkom. Besede ti v zvezek ni treba zapisati, temveč samo prelistaj zvezek nazaj in preveri, če imaš te besede zapisane. Če katere nimaš, si jo seveda zapiši.

→ Nato poslušaj izštevanko pri **nalogi 2** na isti strani.

→ Zatem pa še naredi pripadajoče naloge v **delovnem zvezku**, in sicer na **strani 70**:

1. naloga: Dopolni manjkajoče črke v križanki.

2. naloga: Pod slike napiši ustrezne besede.

REŠITVE PREJŠNJE ŠOLSKE URE:

Učbenik, str. 61, nal. 3: (od leve proti desni in navzdol okrog slike) 3. Whose chair is this? – It's May's 4. Whose clock is this? – It's Fred's. 5. Whose wardrobe is this? – It's Fred's. 6. Whose shoes are these? – They're Fred's. 7. Whose plane is this? – It's Fred's. 8. Whose bed is this? – It's Fred's. 9. Whose mat is this? – It's May's. 10. Whose socks are these? – They're May's.

DZ, str. 61, nal.1: 4, 3, (1), 2

DZ, str. 61, nal. 2: 2. They're Pete's. 3. It's Dave's.

SLJ: Samostalnik – utrjevanje

Naloge rešujte v domači zvezek SLJ. Pri prvi nalogi prepisete celotne povedi, pri ostalih napišite samo rešitve.

- zeleno – **minimalni cilji** (rešite vsi)
- modro – **temeljni cilji** (poskušate rešiti vsi)
- rdeče – **zahtevnejši cilji** (reši, kdor zna)

1. Besede v oklepaju postavi v pravilno obliko.

Naši (petošolec) so se odpravili na (ekskurzija). Na avtobusni (postaja) so kupili (vozovnica). Matej je prišel z (zamuda). Sam je stopil k (okence) in kupil (karta). Dve (učiteljica) sta jih spremljali. Spomnili sta jih, da so vse (nahrbtnik) vzeli na avtobus. Med (vožnja) so opazovali (okolica). Jezili so se, ker jih je na (avtocesta) prehitelo veliko (avtomobil). Vožnja je hitro minila in kmalu so bili pred (Postojnska jama).

2. Samostalnikom določite spol. Rešitev napišite v obliki tabele.

ptica, baletke, nož, klobuka, šestilo, miši, torta, okna, semafor, luči, strašilo, vesli, zajec, noge.

ŽENSKI SPOL	MOŠKI SPOL	SREDNJI SPOL

3. Iz samostalnikov tvori povedi tako, da v eno poved povežeš samostalnika istega spola iz levega in desnega stolpca. Možnosti je več.

Luka	računalnik
zdravnica	pes
Jana	časopis
hišnik	knjiga
strašilo	bolezen
Miha	krilo

4. Pozorno preberi besedilo. Podčrtaj samostalnike in jih vpiši v razpredelnici na ustrezno mesto (vsak bo vpisan dvakrat).

Učenci so se pohoda na bližnji hrib zelo veselili. V nahrbtnike so dali malico, sok in rezervna oblačila. Nebo je bilo sončno in pričakovali so lep dan. Pogumno so se podali na pot. Opazovali so drevesa in ptice. Hitro so prispeli na vrh. Vreme je bilo čudovito, pogled v dolino pa zanimiv. Jure je začel peti znano pesem in sošolci so mu sledili. Popoldne so se vračali proti domu. Sonce jih je še vedno prijetno grelo.

ŽENSKI SPOL	MOŠKI SPOL	SREDNJI SPOL
EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA